

«Η Τέσσα θα μπορούσε να είναι μία από εμάς...»

Το «Λίγο πριν πεθάνω» της Τζένι Ντάουναμ συγκινεί τους εφήβους

Συνεντεύξι στην **ΣΑΝΤΡΑ ΒΟΥΓΑΡΗ**

«Θα ήθελα να είχα ένα αγόρι. Θα ήθελα να ζούσε στην ντουλάνα, πάνω σε μια κρεμάστρα για παλτά. Και όποτε θα μου έκανε κέφι, θα τον έβγαζα έξω κι εκείνος θα με κοιτούσε, όπως κοιτάζουν τα αγόρια στις ταινίες, σαν να ήμουν η πιο όμορφη κοπέλα του κόσμου. Δεν θα μιλούσε ποτέ, αλλά η αγάπη του θα γινόταν πιο βαριά καθώς θα έβγαζε το δερμάτινο μπουφάν του και θα έλυνε τη ζώνη του τζιν του. Θα φορούσε λευκό εσώρουχο και θα ήταν

«Μια αναγνώστριά μου έγραψε ότι αφότου διάβασε το βιβλίο φοβάται τον θάνατο λιγότερο».

τόσο πανέμορφος που θα μου κοβόταν η ανάσα. Θα μου έβγαζε και τα δικά μου ρούχα. Και θα ψιθύριζε «Τέσσα, σ' αγαπάω. Σ' αγαπάω, γαμώτο μου. Είσαι πανέμορφη» -μ' αυτά ακριβώς τα λόγια - την ώρα που θα με ζέντυνε».

Από το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου «Λίγο πριν πεθάνω» της Jenny Downham (γράφτηκε το 2007 και κυκλοφόρησε πρόσφατα στα ελληνικά από τις εκδόσεις Πατάκι) είχα την αίσθηση ότι μπορούσα να νιώσω όπως ακριβώς αισθανόταν η πρωίδα, η δεκαεξάχρονη Τέσσα που πεθαίνει από λευχαιμία. Χαλιωμένη στο κρεβάτι της βλέπει τον ουρανό και γράφει μια λίστα με τα δέκα πράγματα που θα ήθελε να κάνει πριν έρθει το τέλος: σεξ, ναρκωτικά, παρανομίες, έρωτας. Κι εντυπωσιακά προλαβαίνει να τα κάνει. Το «Λίγο πριν πεθάνω» είναι τόσο άμεσο που σε σοκάρει, τόσο ευαίσθητο που σε κά-

νει να θέλεις να κλάψεις. Λίγο πριν το τελειώσω, συνειδητοποιώ ότι απευθύνεται σε έφηβους.

Ίσως αυτό να είναι η πιο μεγάλη αποκαλύψη του βιβλίου, πρώτου της 43χρονης Βρετανίδας πρώην ηθοποιού Τζένι Ντάουναμ που ζει ως μοναχική μητέρα σε μια από τις πιο φτωχές συνοικίες του Λονδίνου με τη βοήθεια κρατικών επιδομάτων και η οποία ακόμη δεν μπορεί να πιστέψει την τεράστια επιτυχία του (ήδη έχει μεταφραστεί σε έντεκα γλώσσες) και τον θόρυβο που έχει προκαλέσει. Η συγγραφέας απάντησε σε ερωτήσεις της «Κ».

Η ιδέα και η αφήγηση

— Ποια ήταν η εμπνευση όταν γράφατε το βιβλίο «Λίγο πριν πεθάνω»;

— Δεν γνώριζα ότι η Τέσσα θα πέθαινε όταν άρχισα να γράφω. Απλά είχα την ιδέα για δύο φίλες που ήταν πολύ διαφορετικές μεταξύ τους και ξεκίνησα από τις φωνές τους. Η Τέσσα ήταν θυμωμένη, λυπημένη και η Zoey δεν μπορούσε να την παρηγορήσει. Ήταν φανερό μετά από μόλις μερικές εβδομάδες γραψίματος ότι η Τέσσα ήταν άρρωστη. Ήξερα ότι εάν ήταν ανίατη η ασθένειά της αυτό θα αύξανε την ροή της αφήγησης όπως την ίδια ώρα γνώριζα ότι εάν οι αναγνώστες ήξεραν εκ των προτέρων τι θα συμβεί ρίσκαρα να χάσω την ένταση. Έτσι η πρόκληση έγινε το πώς να κάνω το βιβλίο ενδιαφέρον όταν όλοι γνώριζαν τι επρόκειτο να γίνει. Αυτό είναι που πραγματικά με ενδιέφερε και εκεί είναι που μπήκε η «λίγο πριν πεθάνω» λίστα.

— Δεν φοβηθήκατε μήπως το θέμα ήταν λίγο σκληρό για το αναγνωστικό κοινό των εφήβων; Για παρά-

δειγμα, στα σημεία που αναφέρεστε στα μανιτάρια, στη νύχτα που οι δύο κοπέλες αναζητούν ευκαιριακό σεξ σε ένα κλαμπ;

— Προσπάθησα να γράψω μια καλή ιστορία, μια που να κινήσει τα αισθήματα των αναγνωστών και συγχρόνως θα τους κάνει να σκεφτούν. Το ευκαιριακό σεξ περιγράφεται και βιώνεται πολύ διαφορετικά από τις δύο κοπέλες. Κοιτά από τις δύο δεν περνάει ιδιαίτερα καλά. Υπάρχουν επίσης σκηνές σεξ με αγάπη. Ναι η Τέσσα κάνει επικίνδυνα πράγματα, είναι έφηβη. Όσο για τα ναρκωτικά, αυτό το κεφάλαιο δείχνει καθαρά ότι όταν ξεκινάς το τrip, αυτό ήταν, δεν έχει επιστροφή και μπορεί να δεις και να ζητήσεις εμπειρίες που δεν θέλεις ή δεν περιμένεις. Όλες οι πράξεις έχουν συνέπειες και ελπίζω ότι το βιβλίο μου το δείχνει αυτό.

Αντιδράσεις και σχόλια

— Ποιες ήταν οι αντιδράσεις, τα σχόλια που λάβατε από τους teenagers;

— Μου έχουν στείλει αρκετά γράμματα και emails και είναι πολύ άσπαστο να τα λαμβάνω, να ακούω τι σκέφτονται για το βιβλίο αληθινού ανθρώπου έξω στον κόσμο. Συνήθως αλλά με ευχαριστούν που γράψα κάτι με το οποίο μπόρεσαν να ταυτιστούν. Το πιο συγκινητικό σχόλιο ήρθε από μια αναγνώστριά η οποία μου έγραψε ότι αφού διάβασε το βιβλίο φοβάται τον θάνατο λιγότερο...

— Πώς θα πρέπει κάποιος να γράφει όταν απευθύνεται σε ένα εφηβικό κοινό;

— Πιστεύω ότι τα καλά μυθιστορήματα για εφήβους πρέπει να είναι πολύ ωραία γραμμένα, να μην είναι διδακτικά και να μην ασχολούνται με πο-

Το «Λίγο πριν πεθάνω» είναι το πρώτο βιβλίο της 43χρονης Βρετανίδας πρώην ηθοποιού Τζένι Ντάουναμ που ζει ως μοναχική μητέρα σε μια από τις πιο φτωχές συνοικίες του Λονδίνου με τη βοήθεια κρατικών επιδομάτων.

λύπλοκα θέματα που δεν ενδιαφέρουν έναν teenager.

— Έχετε γνωρίσει ένα κορίτσι σαν την Τέσσα;

— Όχι. Ήμουν όμως παλιά ηθοποιός και χρησιμοποιώ πολλές τεχνικές υποκριτικής στο γράψιμό μου. Κρατώσα σημειώσεις για κάθε χαρακτήρα, διερευνώντας τους σαν να επρόκειτο να τους παίξω στην σκηνή, για παράδειγμα τι τους άρεσε να τρώνε, ποιες ήταν οι ελπίδες τους, ποιοι οι φόβοι τους. Επίσης δούλεψα με νοσοκόμες για να είμαι σίγουρη ότι οι ιατρικές λεπτομέρειες ήταν σωστές όμως δεν ήθελα να αρχίσω να κάνω συνεντεύξεις σε ασθενείς τελικού σταδίου γιατί αυτό που ήθελα να τονίσω ήταν ότι η Τέσσα θα μπορούσε να είναι μια από εμάς.

— Υπάρχει ένα κομμάτι του εσώρουχου που ταυτίζεται με τα αισθήματα της Τέσσα;

— Κάθε μέρα ξεκινούσα γράφοντας το ημερολόγιο της Τέσσα. Πήγαινα για βόλτες. Αρχισα να βλέπω τον κόσμο μέσα από τα δικά της μάτια. Περνούσα ώρες ολόκληρες προσπαθώντας να φανταστώ πώς μπορεί να αισθανόταν. Εκείνο που συνεχώς επανερχόταν ήταν το πόσο έντονη θα φαινόταν η ζωή, πώς ακόμη και η πιο ασήμαντη λεπτομέρεια θα έμοιαζε τόσο όμορφη. Ακόμη και τώρα, δύο χρόνια αφότου παρέδωσα το κείμενο στον εκδότη μου, αναρωτιέμαι τι θα σκεφτόταν για κάποιες καταστάσεις.

«Πιο αυθόρμητη»

— Ποια είναι τα δέκα πράγματα που θα κάνατε εάν σας έλεγαν ότι σε μερικούς μήνες θα πεθάνετε;

— Μερικά πράγματα είναι ευκόλο να τα σκεφτώ, όπως το γατάκι που είχα υποσχεθεί να πάρω στον γιο μου και ακόμη δεν το έχω κάνει ή το να

φωτέψω έναν κήπο με βότανα που είχα υποσχεθεί στον εαυτό μου... Επίσης ίσως θα έπαιρνα τα παιδιά μου από το σχολείο για λίγο για να περνούσαμε πιο πολύ χρόνο μαζί. Δύο περισσότερα πολύπλοκα θέματα είναι να ταξιδέψω με αεροπλάνο χωρίς να φοβάμαι(!) και να πω αυτά που θέλω στους σημαντικούς ανθρώπους της ζωής μου. Όμως το να σκεφτώ τα δέκα πράγματα είναι δύσκολο γιατί αλλάζουν κάθε μέρα και προσπαθώ να τα κάνω όταν τα σκέφτομαι. Ίσως αυτό να σημαίνει ότι δεν έχω ανικανοποίητες φιλοδοξίες επειδή στην πραγματικότητα είμαι πολύ ευχαριστημένη με την ζωή μου όπως είναι τώρα. Σίγουρα έχει αλλάξει ο τρόπος που βλέπω τα πράγματα και είμαι πολύ πιο αυθόρμητη απ' όσο παλιά. Και ξέρετε κάτι; Δεν χρειάζεται να είσαι άρρωστος για να φτιάξεις μια «λίγο πριν πεθάνω» λίστα!